

Til fagavdelingen i HMR

Dykkar ref:

Vår ref:

Dato: 25.juni 2013

Prosjekt: Jobbglidning ved øyeavdelingen - AMD-kontroller Søknad om midler til investering i OCT-apparat og til opplæring av en øyesykepleier som kan avlaste leger i arbeidet med AMD.

Resyme

Aldersrelatert Makula Degenerasjon (AMD) er den hyppigste årsaken til synstap hos eldre i Norge. Vi har siden 2006 kunnet tilby behandling for denne pasientgruppen i form av medisin som sprøytes inn i øyet. Dette har gitt bedre syn for en stor gruppe pasienter og har vist seg å være god samfunnsøkonomi. Behandlingen er ofte livslang med gjentatte injeksjoner hver 2.-3. måned, pasientgruppen har derfor økt for hvert år siden 2006. Kontroll og behandling av disse pasientene fører til økte ventelister på nyhenviste pasienter og forskyvning av kontroller. Vi ønsker derfor å trekke sykepleier inn i arbeidet med å kontrollere pasientene og skisserer her et jobbglidningsprosjekt.

Aldersrelatert Makula Degenerasjon (AMD) er en sykdom i den gule flekken (makula) sentralt i netthinnen. Det er i makulaområdet øyet er i stand til å skjelve de små detaljene og sykdommen omtales derfor også som svekkelse av skarpsynet, eller forkalkning på øyet. Dette er den vanligste årsaken til sterk synshemming hos personer over 50 år, men den finnes også blant yngre personer. Mer enn 10% av alle over 70 år har mistet lesesyntet pga. AMD i Norge. Det finnes to typer AMD, en tørr og en våt, der den våte varianten er den mest alvorlige da den utvikler seg hurtig og innebærer alvorlige synsforstyrrelser og synstap. Ved den våte varianten av AMD dannes det i makula unormale blodkar som lekker væske og blør og på den måten ødelegger synet. Det er denne våte varianten vi nå kan behandle. Sykdommen kan forverres i løpet av få uker. Det er derfor viktig å komme raskt til undersøkelse og behandling. Pasientgruppen prioriteres derfor og de får time på øyepoliklinikken i løpet av 1 uke.

Diagnostikk

Øyelegen kan i noen tilfeller stille diagnosen ved å se inn på øyebunnen, andre ganger må supplerende undersøkelser til for å stille rett diagnose. Vi benytter flere typer teknikker i utredningen, både netthinnefoto med og uten kontrast og OCT (optical coherence tomography).

Behandling

Vi har kunnet tilby behandling for våt AMD siden høsten 2006. Det kom da rapporter om at vekstfaktorhemmer (Avastin/Lucentis), fikk de nye unormale blodårene i netthinnen til å trekke seg tilbake. Behandlingen går ut på å sprøyte disse medikamentene inn i øyets glasslegeme ved å stikke en sprøyte gjennom øyeveggen. Hvor ofte pasientene må få denne behandlingen varierer og behandlingsopplegget har endret seg årlig i henhold til resultater fra publiserte forskningsrapporter. Vi gir nå pasienten først en Loadingdose, dvs 3 injeksjoner i øyet med en måneds mellomrom. Om Loadingdosen har effekt følger programmet Inject and Extend, der vi gradvis øker intervallet mellom injeksjonene. Dette er svært ressurskrevende da pasientene må til hyppige kontroller for å sjekke om forandringene vender tilbake eller om forholdene er stabile. Når vi så har titrert oss fram til det rette behandlingsintervallet for pasienten, vanligvis 6 – 12 uker, kan pasienten bare komme inn til øyepoliklinikken for å få de regelmessige behandlingene. De fleste må imidlertid fortsette med dette i årevis, evt. ut livet for å holde sykdommen i sjakk. Vi får derfor stadig flere pasienter og dermed også flere kontroller pga. AMD.

Situasjonen i dag.

Vi har i poliklinikken i dag en operasjonssykepleier halv dag og en sykepleier uten spesialisering hel dag samt en oftalmologteknikker. Vi utførte i 2012 over 20 injeksjoner pr arbeidsuke fordelt på alle ukedager. Antall injeksjoner øker for hvert år. Ikke alle pasientene som kommer til kontroll for AMD får injeksjon.

Prosjekt jobbglidning av oppgaver fra lege til sykepleier

Vi ser for oss en overføring av oppgaver fra øyelege til sykepleier. Som ledd i dette ønsker vi at en sykepleier ved avdelingen skal utdannes til å bli øyesykepleier. Sykepleier kan teste synsstyrke (visus) og ta fotografi av netthinner, både med og uten kontrast. Et naturlig neste steg i kompetansehevingen vil være opplæring i OCT-apparatet, noe vi vet at sykepleier ved andre øyepoliklinikker har lært seg og mestret. Øyesykepleier kan deretter delta i kontroller av AMD. Vi ser ikke noe problem med at øyesykepleier etter å ha testet pasienten, vurderer om målingene viser endring fra forrige kontroll. Ved forverring av noen av parametrene, kan øyesykepleieren konferere med øyelege. Vi antar at øyesykepleier på denne måten avklarer halvparten av pasientene og at dette teamarbeidet dermed letter arbeidsmengden for legene og vil bidra til at vi kan møte den stadige økningen i antall pasienter med behov for slik behandling. Dette jobbglidningsprosjektet vil bli evaluert.

Investering i OCT-apparat.

Optical coherence tomography, OCT, er en rask noninvasiv bildeteknikk som kan sammenlignes med ultralyd der man istedenfor lydbølger sender lys mot øyet. Det reflekterte lyset fra øyet fanges opp slik at vi får høyoppløselige tverrsnittsbilder av netthinnen. Denne bildeteknikken har økt forståelsen av netthinnesykdommer og er et viktig verktøy i diagnostikk og behandling av netthinnesykdommer. Vi har i dag ett OCT-apparat som begynner å bli gammelt. Investering i ytterligere ett OCT-apparat vil utvilsomt spare tid, da det i dag er kø for å bruke apparatet og et nytt apparat er mer effektivt i bruk. I tillegg undersøker de nye apparatene et større område av netthinnen og man kan med de nye apparatene få gode undersøkelser av pasienter som vi i dag ikke klarer å undersøke skikkelig fordi de har problemer med å fiksere blikket.

Oppsummering

Telefon: Molde/Kristiansund: 71 12 00 00
Alesund: 70 10 50 00
Volda: 70 05 82 00

Postadr: Postboks 1600
6026 Alesund
Internett: www.helse-mr.no
E-post: postmottak@helse-mr.no

Org.nr: 997005562

For å gjennomføre prosjektet som skissert søker vi om midler til OCT-apparat og til utdanning av 1 øyesykepleier, samt vikar for sykepleier under utdanningen. Utdanningen går over 1 år ved Karlinska Institutet i Stockholm, evt. nystartet 2- årig utdanning i Drammen fra høsten 2014. Studiet i Stockholm går over ett år/120 studiepoeng og er inndelt i 2 terminer med obligatorisk fremmøte totalt 6-7 ganger á 3 dager i løpet av året. Ellers er det nettstudium og praksis i ca. halve studietiden. Praksis skal studenten selv avtale. Studiet koster 90000 SEK + mva. Utgiftene for vikar samt reise/opphold beregnes til kr 167000,- (det forutsetter at praksis utføres hos oss). Kostnadene ved utdanning i Drammen er ukjent.

KOSTNAD FOR UTDANNING AV 1 ØYESYKEPLEIER I SVERIGE

Innleie av vikar i 7 uker	27 000
Reise- og oppholdsutgifter	40 000
Kursavgift	100 000
Utgifter til OCT-apparat, beregnet til	700 000
Til sammen søkes det om prosjektmidler kr	867 000

Målet med prosjektet er å spare legearbeidstid for å redusere overtidsbruk og korte ned ventelister. Dermed kan pasienter komme raskere til behandling. I tillegg kommer gevinst i form av kompetansehevning i avdelingen.

Mvh
Erik Holen
Seksjonsoverlege øye

Ingrid Vasdal
Avdelingssjef